

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. \$2.50 In Foreign Countries \$3.50
Two Years Subscription \$4.00 Two Years Subscription \$5.00
One Half Year \$1.50 One Half Year \$2.00

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiama G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.
Užsienio - Kanadoje \$3.50
Dviem metams \$5.00
Pusmetį \$2.00

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

PIRMOJI LIETUVOS ŠELPIMO ŠAMATA

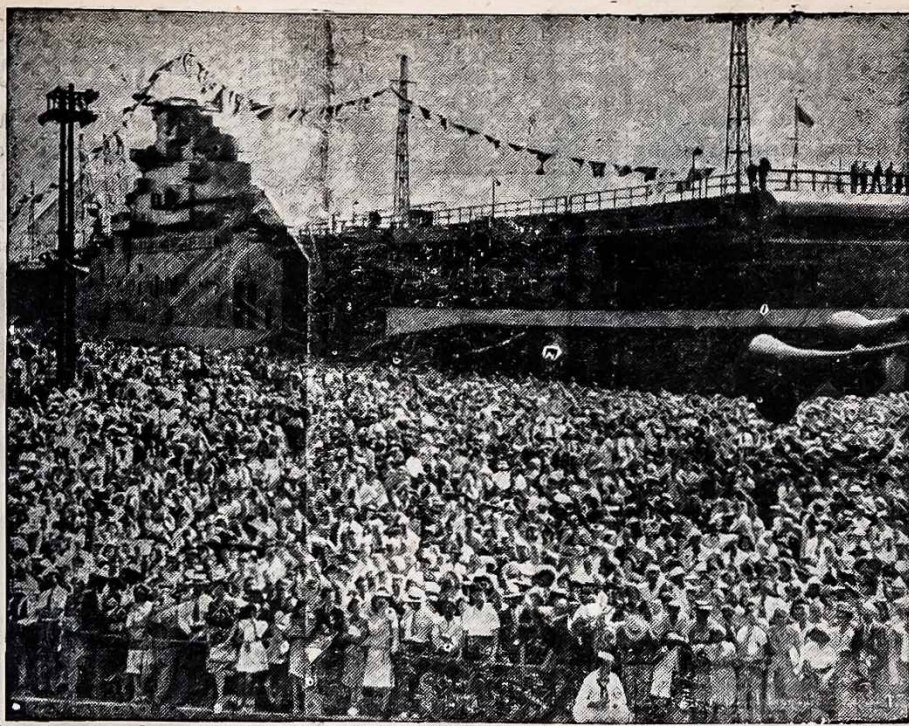
Atsitišks su \$61.250? National War Fund kalba apie Lietuvoje likusius lietuvius, o mūsų fondo pirmininkas apie Sovietų Sąjungos gilumon išvežtuosius. Šalis, kuriuoje daugiausia lietuvių pabėgėlių, repatrijantų ir darbininkų, sąmatoje visai praleista. Dėl kuklumo mūsų niekas nepeliks.

Pereitą savaitę Amerikos lietuvių spaudoje buvo pranešta, kad National War Fund paskyrė Bendrajam Lietuvių Šelpimo Fondui \$135.000.00 (šių metų spalį, lapkritį ir gruodžio mėnesiams.) Tuo pat metu buvo paskelbta ir pirmoji Lietuviškojo Fondo sąmata. Kadangi šios sąmatos mes norime padaryti keletą pastabų, tai mes čia pakartosime:

- 1. Administracijos reikalams, ofisui ir t.t. — \$25.000 (12 mėnesiams)
2. Vaistams į Lietuvą — \$12.500
2. Pabėgėliams Pietų Amerikoje — \$12.500
4. Pabėgėliams Prancuzijoje ir Italijoje .. \$ 7.500
5. Pabėgėliams Ispanijoje ir Portugalijoje — \$ 3.750
6. Pabėgėliams ir studentams Švedijoje .. \$ 5.000
7. Pabėgėliams ir studentams Šveicarijoje — \$ 6.250
8. Drabužių vajui — \$10.000
9. Atsargų kapitalui — \$10.000
Viso \$92.500

Likusieji \$42.500, matyti, bus paskirti lietuviams Sovietų Sąjungoje šelpti, bet National War Fund juos nūbraukęs, nes Sovietų Rusijoje lietuviams palėbos nėra galima pristatyti. Ši programa mūsų fondo pirmininko buvo pastebėta, kad „jei Sovietų Rusija įsileis mūsų įgaliojimus šelpimo dalijimo priemonėms, tai tuomet teisi reikalams, bus galima išgauti lėšų. Nesigilindami kol kas į dalyvų esmę, randame reikalo pabėgėlių, kad prie aukščiau paminėto \$42.500 likučio reikia pridėti \$18.750 iš administracijos reikalams numatytą \$25.000, nes juk toji suma skirta dvyliki mėnesių, atseit trims mėnesiams (spalį, lapkritį ir gruodį) teiseis \$6.250. Tokiu būdu sudaro \$61.250 likutis, kuriuo paskirtis tuo tarpu mums nežinoma. Tikimės, kad garbinamas fondo pirmininkas artimo ateityje mums to likučio likitės nusivies.

Fondo pašalpa bus siunčiama į šalis, kurios yra bolševikų valdžios kontrolėje, atseit į naujai bolševikų užimtas Lietuvos sritis, tai visa pašalpa turės būti siunčiama per Russian War Relief. Dar net daugiau: bolševikų užimtų Lietuvos sričių šelpime United Lithuanian Relief Fund net sugretinamas su Bimbos vadovaujamu bolševikišku fondu (Committee to Aid Lithuania). Nesigilindami į smulkmenas, patenkiname pabrėžę, kad yra labai charakteringas National War Fund tvirtas pareiškimas, kad aukščiau minėtu atveju pašalpa į Lietuvą tegalės būti siunčiama per Russian War Relief. Juk kad atitinkamas National War Fund pareiškimas, neabejodamas; galėtų pareikšti; kad anuo atsitikimu pašalpa eis per Russian War Relief, tai tam mažiau reikalingas Russian War Relief konkretus sutikimas. Laiško, siulančio „kooperaciją“ čia neužtenka. Kad konkretus sutikimas būtų gautas, reikalingas tam tikras kontaktas su bolševikiškuoju fondu. Kas tą kontaktą nustatė? Kaip? Kada, Vietoje atsakymo į šiuos klausimus, išgirstame trumpą pareiškimą, kad atitinkamos sumos nukirstos ir tiek. Ir tai, mūsų fondo pirmininkas kalba apie „mūsų pabėgėlius ir ištremtuosius Sovietų Rusijoje“, atseit turėtus galvoje ne Lietuvos esančių, o iš Lietuvos Sov. Sąjungon išvežtų žmonių šelpimas. Ši paskutinė aplinkybė visai aptemdo visą dalyką. National War Fund, kalbėdamas apie reikalingumą Sovietų Sąjungos valdžioje esantiems lietuviams pašalpa teikti per Russian War Relief, pirmoje eilėje turi galvoje Lietuvą, o mūsų fondo pirmininkas kalba apie „mūsų ištremtuosius ir pabėgėlius Sovietų Rusijoje“. Grėta to, juk yra viešai žinomas dalykas, kad bolševikai net Amerikos Raudonajam Kryžiui nedavė leidimo teikti paramos iš Baltijos ir kitų kraštų į Sovietų Sąjungos gelmes išgabentiems žmonėms. Tad kuriam galui mūsų fondo pirmininkas antru kartu bando „atrasti Ameriką“? Juk jau iš kalno buvo žinoma, kad „nėra kelių, kad mūsų pašalpa pasiektų lietuvius Sovietų Rusijoje.“ Šių faktų akivaizdoje, piršte peršasi išvada, kad arba mūsų fondo vadovybė nežino tų dalykų, kurie yra žinomi eiliniam piliečiui ir pasijuokimui į samatą įtraukia sumas, kurios jau iš anksto nusmerktos išbraukimui, arba — šitai panašiai į tiesą — savo miglotais pareiškimais nori užtrinti abejotinos vertės žygių pėdsakus. Šitai betgi yra visai neprasmingas dalykas, nes nutraukimas „kooperacijų“ ry-

DAVĖ VARDUS TRIMS KARINIAMS LAIVAMS PHILADELPHIA, PA. — Čia yra dalis penkiasdešimtų tukstančių žmonių minia, kuri dalyvavo krikštynų iškilmėse dėl dviejų kreiserių ir vieno lėktuvų nešiojimo laivyno prieplaukoje. Užpakaly matyti naujas lėktuvų nešiojotjas U.S.S. Antietam.

šių su Russian War Relief, jei tokie ryšiai tikrai yra buvę, visos blaiviai galvojančios Amerikos lietuvių visuomenės būtų tik pasveikintas. Nes juk yra aišku, kad Lietuvos žmonių šelpimas, nukreiptas per Russian War Relief, tikrai nepasiekė šelpiamųjų, ir juo, didžiausiam likimo pasijuokimui, pasinaudotų enkavedistai ir komunistų partijos nariai.

Dabar keletas žodžių apie paskiras sąmatos pozicijas. Pirmiausia, ko toje sąmatoje nėra? O-gi nėra šalies, kurioje daugiausia lietuvių pabėgėlių ir kurioje, išskyrus Lietuvą, viso šandien yra daugiausia lietuvių, neskaitytant Amerikos, kurie labai greit gali būti reikalingi skubios pagalbos. Čia turime galvoje Vokietiją. Juk visiems yra gerai žinoma, kad vokiečiai į Vokietiją paskutinių dviejų metų bėgyje karo pramonės darbas nuolat vežė Lietuvos jaunimą; kurio dabartiniu metu Vokietijoje gali būti gal net apie 200.000. Vokietijos koncentracijos stovyklose tebesėdi žymiausi Lietuvos veikėjai; o pačioje Vokietijoje tebėra gal virš keliolikos tukstančių „repatrijantų“ iš pirmosios bolševikų okupacijos kuriems nebuvo leista grįžti į Lietuvą. Visa tai užmiršta. O gal tai aukštoji politika? Gal bijoma net Vokietijos vardo ištarti; kad koks bolševikų agentelis ar šunuo degis neapsauktu pro-naciams? Gerbiamieji, čia ant svarstyklių metamas žymios ir ypač šiandien mums brangios lietuvių tautos dalies likimas ir bolševikiškų šunų lojimas mūsų neturėtų bauginti. Jei dar ne vėlu, tepadarо fondo vadovybė patarsią ir tų \$61.250 likutį tepaskiria Vokietijos dirbtuvėse žystantiems Lietuvos jaunimui negrįžusiems repatrijantams, pabėgėliams ir Vokietijos koncentracijos stovyklose tebekeičiantis Lietuvos veikėjams — nežinomiesiems mūsų bausių nelaimių prislėgtos Lietuvos didvyriams gelbėti. Gal neužlgo visa Vokietija bus sąjungininkų rankose tad Vokietijoje esantiems lietuviams techniškai pagalbos teiki-mo sunkumai gali labai greit iki minimumo sumažėti. Laikas lemtingas, veikti reikia greit.

Po Vokietijos antrą vietą turėtų užimti Švedija, nes ten jau yra atbėgę gana daug lietuvių ir dar nemaža jų atbėgė. Be abejo, jie bus reikalingi kuo skubiausiai pagalbos. Tuo tarpu švedijos lietuviams — pabėgėliams tepaskirta \$5.000, o tokiai Pietų Amerikai; kurioje gyvena gana gausi lietuvių išeivija, paskirta net \$12.500! Kur yra gausios lietuvių išeivijos, specialios pašalpos iš Jungtinių Valstybių visai nereikėtų teikti. Toliau, turėdami galvoje mūsų išteklį men-

GRIGAITIS IR BENDROVĖ AM. LIET. TARYBOJ BE ARMIJOS

Išlindęs Am. Liet. Taryboj Grigaitis su bendrove, ne kaip pasijuto, neoficialiai visgi buvo minjma kad ir S. L. A. įvelta į A. L. Tarybą, ko nieks iš narių nežinojo. Kad Grigaičio ir bendrovės pastangomis praėjusiam S.L.A. Seime Philadelphiaj ofi-cijaliai įkorporavo S.L.A. į Am. Liet. Tarybą, Esantis S.L.A. nariu ir įtraukęs S.L.A. į Tarybą, Grigaitis pasijuto „Big“.

menės parama reikalinga yra. Valdyba užsadarė viena, įsileido porą neviernų Tamošių ir mitingavo. Lietuvių spaudos atstovai — redaktoriai, tapo palikti už durių, bet negana to, toks patikimas žmogus lietuviams kaip Vincas F. Laukaitis kurs yra ir didžiausios lietuvių organizacijos Amerikoje S.L.A. prezidentas tapo už durių paliktas!

S.L.A. NE TAM KAD POLITIKAUT

Esant Grigaičiui S.L.A. nariu ir būnant Apšvietos Komisijoj, taipgi esant Am. Liet. Taryboj sekretoriumi, ir Sveikinimą pasijuntęs Lenkų Kongresui į Buffalo, New York nuo Liet. Tarybos. Grigaitis gal nepajuto, kad lenkus jis sveikino ir S.L.A. vardu nors ir netiesioginai. Taigi, S.L.A. per ilgus metus šelpu-si persekiojamas nuo lenkų vilniečių lietuvių, dabar tie lenkai tapo Grigaičio pasveikinti!

S.L.A.

Tai viena iš didžiausių lietuvių organizacijų Amerikoje, šios organizacijos paramos laukė — laukia kiekvienas lietuviškas judėjimas Amerikoje, gal bus šiame momente, net ir viso pasaulio lietuvių, laukia finansinės ir moralinės talkos iš S.L.A. ir Bendras Am. Liet. Fondas. Bet to B.A.L.F. pirmininkas ar apie tai ar pagalvojo. J. V. Valickas.

JŲ REIKALAS, BET GAILA NELAIMINGŲ AUKŲ

Nesant mūsų socialistais, nėra mūsų reikalas apė juos rūpintis, bet keli mūsų ir broliai lietuviai jais patarę ir jiems simpatizuoją, tas mums nei šiltą nei šaltą, jie visgi turi ir savo „vada“ Grigaičio asmenyje. Kaip žinoma, socialistai su kunigaigais, tai yra du amžini priešai, bet pažiūrėkime kas dabar atsitiko — susidraugavo...

PHILADELPHIJOS PASTABOS

KARAS LIETUVOJE

Karo eiga Lietuvoj visiškai nutilo. Dvi savaites praėjo be jokių anglų spaudoj pranešimų kas Lietuvos žemėje dedasi. Rodos, kad būtų padarytos tarpe kaujančių milijnų ant Lietuvos parblokšto kuno paliaubos. To tačiaus nėra ir negalima tikėtis, kad Lietuvoje mušiai jau paliovė ir Lietuvos žmonėms taika atėjo. Greičiau kariaujančios pusės pačios pailso ir po poilsio išnaujo pradės Lietuvos žemėje žut-butiną kovą. Trumpa ateitis tą parodys.

KAS BUS ATEITY

Kita mintis seka. Amerikos, Rusijos ir Anglijos atstovų tarimas Dumbarton Oaks, Washington, sudarymui taikos ir jos palaikimui po karo, kur sako kad Trys Didžiuosios valstybės sutiko mažoms tautoms pripažinti teisę savarankiškai gyventi, greičiausia paveikė į Baltijos ir Lenkijos karo frontą. Nes Raudonoji Armija nustojo veikti ir Lenkų žemėje, palikus Varšavą patiems lenkams nuo

DIKTATORYSTĖ

Neseniai New Yorke buvo susirinkęs Bendro Amerikos Lietuvių Fondo valdybos susirinkimas. Man atrodo, kad ten nėra kas slėpti nuo visuomenės, kad tai yra viešas dalykas, visuomenė reiks informuoti, nes visuomena, rodos; galėtume kiek numazinti ir administracijos išlaidas. Dabartinėje sąmatoje jos sudaro apie 5% visos sąmatos — \$6.250, trims mėnesiams. Sunku pasakyti, kiek kitos tautos tokiems reikalams skiria; bet rodos, kad Jungtinių Valstybių labdarybės organizacijos apskritai turbut stengiasi administracijos išlaidas apriboti 2%. Tą maštą mums prisimėmus, metinė Bendrojo Lietuvių Šelpimo Fondo administravimo sąmata galėtų būti sumažinta iki \$11.200. Kaip tai bebūtų, bet dėl kuklumo mūsų niekas nenupeiks.

Sitokios yra mūsų pastabos Lietuvos šelpimo darbą pradedant. Tikimės, kad jei jos ir nėra visai tikslios; vis dėlto nebūs visai be reikšmės. Kazys Rimvydis

vokiečių atsiimti. Išeina taip, kad sutikus trijom didelėn mažas valstijas savarankiškoms valstybėmis kaip jų tautinės aspiracijos to reikalauja, greičiausia Rusai numato, kad jiem daugiau kraujo lieti tose šalyse nėra reikalo. Paliktas gi dalis po vokiečių okupacija tų šalių patys žmonės nuo vokiečių turi atsiimti jei gali su ginklu pagelba, arba reikalas nebaigtas bus išspręstas Taikos Konferencijoje, karą užbaigus su vokiečiais. Taip galima tik mintyti, bet pasakyti tikrai, kad taip bus šiandien nėra galima.

DARBININKŲ ROJUS

Teko perskaityti „Cosmopolitan“ magazine idomų raštą „I Broke with Stalin's Russia“, parašytą Victor A. Kravchenko, tilpusi liepos, rugpjūčio ir rugsėjo laidose. Tai įdomi reveliacija kas dedasi „darbininkų rojū“. Tiesa, daug dalykų mes patys žinome, kurie sekėme Rusijos revoliucijos pradžia iki šių dienų, bet daug rašytojas atidengė ir nežinomų. Paragavęs Amerikos laisvės, rašytojas pabaigoje savo rašto savęs klausia: Kodel kapitalistinėj Amerikoje visi darbininkai gerai pavalgę, gražiai apsirėdę, kuomet mano tėvynėj, kur nėra kapitalizmo, po ilgą ir intensyvo darbo, jie dar apskurę, prastai gyvena, išalkę? Kodel Amerikos kapitalistai nieko neslepia nuo Sovietų — oficialių pasiuntinių savo ofisuose, dirbtuvėse, kuomet mano tėvynėje yra prisakyta slėpti viską? Kodel darbininkų unijos Amerikoje turi laisvę reikalauti didesnių algų už darbą, kuomet pas mus darbininkų algos nustatomos valdžios. Kodel Amerikos darbininkai gali streikuoti ir už tą nėra nė šaudomi nei kalinami, kuomet mano šalyj „butų pasielgta kitaip? Kodel Amerikos darbininkas pavėlavęs darban 20 minučių nėra kalinamas arba priverstinus darbus dirbti kaip kad Rusijoje? Kodel bile Amerikos pilietis gali pasipirkti spaus tuvę ir išreikšti savo mintis, kuomet už tokį darbą Rusijoje grėšia mirtis? Ir taip toliau.

Patartina visiems, kurie supranta anglų kalbą, įsigyti „Cosmopolitan“ minėtų mėnesių laidas ir šį raštą perskaityti, kad geriau suprasti su kuo turime reikalus. Taipgi patariu Laisvės ir Vilnies redaktoriams išstisai išversti šį raštą ir pateikti jį savo skaitytojams. Ką sakote Vidikas — Vabalas ant to? Rašytojas savo rašte pasisako, kad jo asmenybė yra sekama ankavedistu ir jo gyvybę gresia pavojus. Tačiau paragavęs tikros žmonių laisvės jis sako „come what it might,“ bet jos (laisvės) neatsizadėsiu. Z. Jankauskas

NAMINIS FRONTAS

REIKIA 50,000 DARBININKŲ SUNKIUOSE AMUNICIJOS DIRBTUVĖSE

Skubiai reikia 50,000 vyrų ir moterų pagaminti sunkią amuniciją kuri naudojama Amerikos ir sąjungininkų kariuomenių prieš Nacius ir Japonus. Taipgi reikia sukrauti atsargą, praneša Paul V. McNutt War Manpower Commission viršininkas. Dideli karo veiksmai Italijoje, Normandijoje ir Pacifiko salose, ir prastas bombardavimas įsitvirtinimo vietų visoje Europoje, sakė jis, sumažino šovinių, bombų ir kitų sunkių amunicijų kiekius iki minimumo.

New Jersey Lietuvių Veikla, Milijonas Parašų Ir Karo Bonų Kvotos

Ar New Jersey lietuviai jau yra užpildę savo kvotą milijono parašų po petijacija prašant Prezidento Roosevelt užtarti Lietuvą. Aš nežinau, bet kad čia keletas šiuomi reikalu jau yra daug pasidarbavę, tai aš gerai žinau ir jiems už tai yra garbė. Daugiausiai parašų yra surinkę Simonas F. Gudas, W. Orange, N.J. p. Gudas yra gavęs parašą netiktai savo miesto mayoro, bet ir šiaip daugelio žymių žmonių. Parašų gavimo reikalu daug dirba ir kiti, kaip tai senas darbuotojas Vincas Ambrazevičius; Jurgis Katilius, Kearny, N.J.; Karys J. V. Valickas; kun. Ignas Kelmelis ir daugelis kitų. Blankų parašams rinkti galima gauti A.S. Trečioki ofise.

00 pilnai užpildė \$5,000,000.00 karo bonų pirkėjai yra pasizažėję pirktus bonus nekeisti į pinigų iki prinokimui arba iki valdžia išmokės. Abėnai lietuvių karo bonus nekeičiai į pinigų. Man dirbant U.S. pašte prie bonų pardavimo ir iškeitimo, yra pasitaikę tikrai porą atsitikimų į tris metus laiko, kad lietuvis kreipėsi su prašymu pirk-tą boną iškeisti. Daugelis pirkėjų sako: „gal mano ekstra pirk-tas bonus pagelbės Lietuvai laisvę atgauti“. Yra nemažai lietuvių kurie savo visus sutau-pyptus pinigų yra sudėję į karo bonus ir tuos bonus atneša į Lietuvos Bonų Komitetus užre-gistravimui, kad lietuviai gautu kreditą už išpirtus bonus ir kad Amerikos valdžia žinotų, kad lietuviai atliko savo dalį karo metu ir kad kaipo toki priva-lės turėti savo žodį užtarimui savo tėvų žemės — LIETUVOS. A. S. Trečiokas, N.J.L.T. Sekr.

KARO BONAI

New Jersey lietuviai karo bonų kvotas pilnai ir su dideliais kaupais užpildė. Visų penkių karo paskolų, o taipgi ir \$5,000,000. karo bonų kvotą \$800,000.-

SVARBU

Svarbu yra prisiminti tiems Amerikos Lietuvis skaitytojams, kurių prenumeratos jau senai yra pasibaigę, kad pasinaujintų, kad nereiktų laikraštis sustabdyti šiuo svarbiu Pasaulinio karo momentu. Taip darydami, Jūs paremsite savo spaudą ir laikraštis Jūs lankysis kas savaitę be susitrukdymo.

Amerikos Lietuvis prenumerata \$2.50 metams. Kas užsirašys ar pasinaujins laikraštį ant dviejų metų, tas gaus nupiginta kaina, už \$4.00 — vieną dolerį sutaupys. Kreipkitės:— AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Street, Worcester, Mass

DICINE PERIODIC PAIN BLE COMPOUND H CHELCH...

V. M. Klausitis

KODEL JIE PYKSTA?

Svetimų Vėjų Ir Idėjų Blaškomi Mus Sroviniai Vadai. Užpyksta, Kuomet Kas Kitiškai Įvertina Jų Srovinę Politiką

MANO straipsnis "A.L." po antgalve: "Lietuviai ir Slavai" sukėlė audrą mūsų srovinių vadų ir laikraštinių tarpe, kuri atkreipė dėmesį ir nepartinių, bešališkai nusiteikusių mūsų visuomenės vadų — sako p. Alfa. Tautininkų vadai priešaky su p. Juliu Smetona (mirusio Lietuvos Prez. A. Smetonos sunum) kritiškai pasisakė "Dirvoj" ir "A. L." del mano pareiškimų įvertinančių Lietuvos srovinių vadų vidaus ir užsienio politiką, Lietuvos izoliaciją ir neturėjamą glaudesnių santykių su Rusija. Gerb. p. J. Smetona pasiskubino su savo kritiškais išvadamais gal but manydamas, kad aš kritiškai vertinu jo tėvo administracijos politiką.

"Sandaros" apžvalgų "tepliorius" dar kritiškesniu pasirodė negu p. J. Smetona ir kiti. Jis savo "autoritetingą" krutinę išpušęs ciniškai, be jokių faktiškų darodumų pareiškė: "Jis pats nežino ką kalba! Jo aukštos politikos nesamone!" — sušuko sandariečių apžvalgininkas. Toliau jis sako: "Atrodo, kad p. V. M. Klausitis tą parašė pasiskaitęs kalbą, kurias kun. Orlemanskis ir prof. Lange pasakė iš Maskvos sugrįžę." Savo išvadoje jis tiek toli nusibaladojo ir daug niekų priplepėjo mano adresu, kritikuodamas mane sudarę įspūdį savo skaitytojams, kad aš esu lenkų "kvilingų" kun. Orlemanskio ir prof. Lange draugas, rėmėjas Stalino imperialistinės politikos — komunistai! Žodžiu, iš sandariečio padarė komunistą. Jo visi tie pareiškimai — "kritika" tai produktas pakrikusių jo smegenų ir žemo morališko nusiteikimo.

Bešališkai nusiteikęs, srovinių "nuodų" nepaveiktas, p. Alfa rašo "A.L." sekantčiai: "V. M. Klausitis analizuodamas vienų ir kitų darav — lenkų ir rusų Lietuvai daromą žalą ir retkarčiais parodytą užuojautą sukėlė gaisrą tautininkų ir kitų srovinių vadų ir laikraštinių tarpe, kurie nesigali jam srovinių "perly" vadina jį rusų (komunistų) bičiuliu. Bet ar ištikrųjų taip yra, kad p. Klausitis virto rusų šalininku?" — klausia p. Alfa. "J š klausimą tegul p. Klausitis pats atsako — pareiškė p. Alfa.

Gerb. Alfa toliau tarpe kita ko pasisako: "Aš iš savo pusės galiu tiek pasakyti, kad p. Klausitis per visą savo gyvenimą dirbo, rašė ir veikė kiek galėdamas, kad tik Lietuva atgautų ne priklausomybę ir gyventų kaip demokratinė, laisva Respublika!" Alfa padaręs šį pareiškimą ir keletą pastabų sąryšy su mano pareiškimais "A.L." ir del mano kritikų pareiškimų, sako:

"Lietuvių ir rusų santykiai, vienoki ar kitoki, bus neišvengiamai reikalo dienos klausimas. Lenkų vadai nekencia rusų, bet deda pastangas susitaikinti su rusų vadais."

Kurie mane pažįsta, žino mano pasauližiūrą, netikės mano kritikų primetimams man komunistų ir pataikavimo Stalino politikai; kurie skaitė mano straipsnį atydziai, žino, kad aš jame nepasisakiau taip kaip "Sandaros" apžvalgos paveikslas "tapytojas" išaiškino mano pareiškimų reikšmę, kuris pastatė mane greta kun. Orlemanskio ir prof. Lange. Tai buvo jo išmislas, arba, jo protinės silpnybės produktas, o gal srovinio keršto tikslu tokia prasme manęs kritikavimas. Mano kritikai nenuėigė mano pareiškimų faktų šviesoje, jie tik išlėjo srovinio antagonizmo jausmą, pikumą man, už tai, kad aš drįsau kritiškai įvertinti Lietuvos ir Amerikos lietuvių srovinių vadų blogos politikos rezultatus.

Aš nesistebiu del p. J. Smetonos neapykantos rusams, jo nuomone, rusų vadai didžiausią Lietuvos neprietelį! Didesni negu lenkų vadai. Aš nesutinku su jo nuomone, nes istoriškai faktai ir pastarojo dvidešimtmečio laikotarpis rodo, kad lenkai buvo ir tebėra blogesni ir pavojingesni lietuviams negu rusai. Aišku, p. Julius Smetona rusų okupacijos smurtu išvytas iš Lietuvos nuskriaustas gyvenimo tremtinio nepavydėtinu gyvenimu, jis turi rimtą pamatą sakyti jog rusai lietuvius neprietelį; tukstančius lietuvius vadų išvijo iš Lietuvos, kitus įkalino, ištrėnė į šalto Sibiro tundras iš kur daugelis jų nesugrįš į Lietuvą. Aš atjaučiu ir simpatizuoju šiems nelaimingiems lietuviams, aš neginciu, kad rusų vadai daro skriaudas Lietuvai. Aš pats buvau pabėgėlis, išvijo mane iš Lietuvos ne Stalino komisarai, bet Caro Mikalojaus II žandarai, tukstančiai buvo tokių pabėgėlių praeityje ir gal bus atėityje jeigu rusai valdysią Lietuvą po šio karo.

Taipgi, visi mes žinome, kad anų laikų pabėgėliai užsieny gyvendami tapo rusiško "socializmo" idėjos vergais, fanatikais ir galų gale tapo komunistais. Dabar šie elementai esa Stalino imperializmo politikos rėmėjai. Tenka man šia proga pasisakyti, kad ir "Sandaros" redakcijoj sėdinti ponai nuėjo su raudonojo internacionalo propagatoriu P. Grigaičiu, kad jie ir kiti mūsų sroviniai vadai Amerikoje sulindę į vadinamą "koaliciją" puikiai patarnavo ir pataikavo Stalino politikai toiktuodami Lietuvos Prez. A. Smetoną Ameri-

kor atvykusį ir norėjusį išvystyti politinę veiklą Lietuvos vadavimui. Šie mūsų broliai "raudonukai" ir tik pusiau "paraudė" ir juodojo internacionalo tuli "krankliai" bendrai su komunistais dėjo pastangas nepriešti p. A. Smetonos prie Amerikos lietuvių visuomenės, fašistų ir nacių vadu Smetoną apskelbė Amerikoje. Šie sroviniai politikieriai porą metų atgal mane vadino fašistu, arba, fašistams palankiu, dabar jau skelbia lietuviškam pasauliui, kad aš esu komunistas, Stalino politikos rėmėjas. Kas jiems patikės?... Tik akli sroviniai fanatikai.

Su šiais kritikais esu seniaus susitikęs "dvikovos slėny", laimėjau kovą, laimėsiu ir dabar. Amerikos lietuvių žino kuomi aš esu ir kokia mano pasauližiūra ir tikyba. Jie nekartą matė mane su mano oponentais "dvikovos slėnyje", tatau ir dabarties spektatoriai mano "duelizo" kovoj su sroviniais užpuolikais bus mano pusėj, nes anot p. Alfa, bešališko žmogaus, pareiškimo ir pačių komunistų organe "Laisvė" pasisakymo, teisybė mano pusėje.

Patarlė sako: "Jei nori surasti vagį žmonių buriyje, tai garsiai suktelek; vagie! Tavo kepurė dega! Staiga vagis grėbs už savo kepurės." Taip yra su tūlais mūsų sroviniais politikieriais, jei kritiškai pasisakysi jų adresu, tai jei visi bendrai atakuos tave.

1926 m. pasisakiau, kad liaudininkų ir socialistų koalicijos vyriausybė su Dr. K. Griniu priešaky bus nuversta, kad Požela (vidaus reikalų ministeris) prives Lietuvą prie civilio karo. Grigaitis per "Naujienas," Michelsonas per "Keleivį," Vitaitis per "Tėvynę," taipgi, Paulauskas per "Sandarą" smarkiai atakavo mane nepaisydami, kad aš jiems teisybė sakiau, mano pranašavimas išsipildė. Dr. K. Griniaus valdžia buvo nuversta. Tuo laiku į Amerika atvykęs (antru kartu) liaudininkų žymus vadas (centro narys) p. Jonas Makauskis, mano draugas stebėjosi mano pareiškimu labiau negu dabar p. J. Smetona nusistebėjo del mano pareiškimo apie Lietuvos vidaus ir užsienio politiką. Makauskis per 2 dienas pas mane viešėdamas gincinosi su manim, jis pareiškė man:

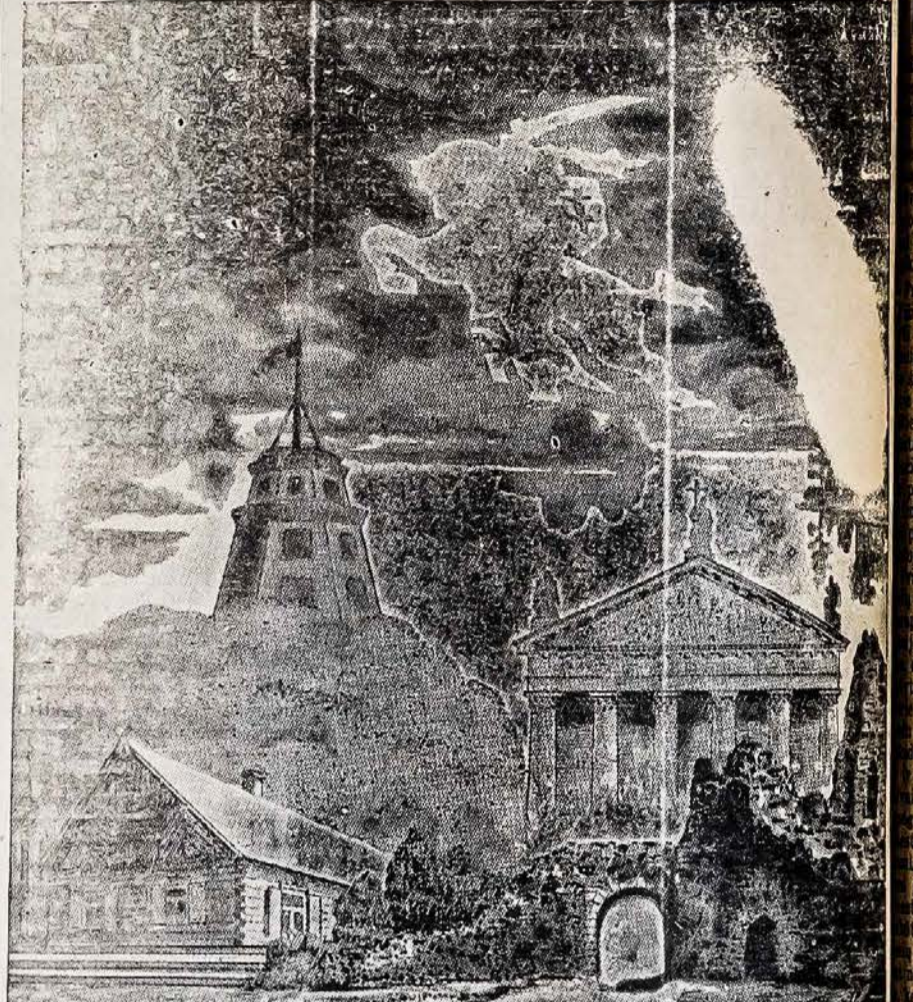
"Vladai, toli gyvenai nuo Lietuvos; nežinai padėties; nesiorientuoji mūsų krašto politikoje." Bet pirm negu jis mane atsisveikino grįždamas į Lietuvą po poros mėnesių laiko Amerikoje buvimo, A. Smetona ir A. Voldemaras valdė Lietuvą; tada p. J. Makauskis atsiprašė manęs pasisakydamas: "Broli, Vladai; toli gyvendamas nuo Lietuvos geriau ją pažinsti ir jos vadų politiką negu aš Lietuvoje gyvendamas." Aš jo to pareiškimo niekados neužmiršiu. Bet kiti mano kritikai nebuvo toki džentelmonai kaip p. Jonas Makauskis, jie tylėjo tarsi karštą bulvę prariję.

1935 m. sugrįžęs iš Europos daviau pranešimą VVS narių New Havene surengtam masiniam susirinkime, kur aš tarpe kita ko pasakiau: "Europa išvakarėse naujo karo; Lenkija bus pirmoji karo auka. Lietuva atgaus sostinę Vilnių; bet kokia ateitis jos bus nežinai; bet žinau; kad vokiečių kardininkai nušuos Europą ir Versalio Tarkos pastatus; jiems lygių tenai nėra." Aš susilaukiau nemielasirdingos kritikos nuo individų girdėjusių mano fantazišką pranašavimą; kritikavo ir "Dirva" ir "Sandara;" nes panašius pareiškimus padariau savo įspūdingų aprašyme "A.L." 1935 m.; bet po keturių metų vėliau mano pareiškimai tapo tikrovė. Neabejoju; kad apie Lietuvos vadų ir Amerikos Liet. vadų politiką ateity istorikai pasisakys dar kritiškiau negu aš pasisakiau.

Tatau pareiškiau; kad mano nuomonės skirtumas; mano kritiški pasisakymai apie mūsų srovinius vadus ir jų politikos davinius nėra jokia išdavystė! Priešingai išėjimas mūsų sroviniams vadams; kad gana jiems blogai politikauti. Tokia mano nuotaka ir sąvoka nepakeičia mano CREDO ir pasauližiūros mano TIKYBOS ir IDEALOGIJOS. Praeityje sroviniai kritikai pakrikštindavo mane komunistu (1928 m. prieš SLA Seimą ir Seime Baltimorėje), pakrikštino mane fašistu; dabar vėl komunistu, rusų bičiuliu. Tai nenaujiena; manes nelebia. Mano pasauližiūra buvo lietuviška; įgijau aš ją nuogarbįngių mūsų tautos vadų Dr. V. Kudirkos ir Dr. J. Basanavičio; ji mano širdžiai perdaug brangi. Aš jos nemainysiu ant komunistiškos ar fašistiškos; bet aš galiu santikiuosi ir bendrai del labo mūsų tautos dirbti

TIMELESS LITHUANIA KNYGA JAU GATAVA

Knyga parašyta anglų kalboje. Viršeliai, apdengimui knygos voku, atspausdinti trijose spalvose. Išleido Lietuvai Vaduoti Sąjunga. Knyga didelės svarbos ir todėl pageidautina, kad kiekvienas lietuvis veikėjas, suprantas anglų kalbą, o ypatingai čiagimės jaunimas, turėtų tą knygą įsigyti, kad turėtų istorinius faktus savo archyve.

TIMELESS LITHUANIA

DR. OWEN J. C. NOREM

Knyga susideda iš 300 puslapių, iliustruota, audekliniuose viršeliuose. Kaina \$3.00; su persiuntimu — \$3.25. Kreipkitės — AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

LIETUVOS PADANGĖS NAUJIENOS

1. PETRAS KLIMAS, žymus Lietuvos politikas ir diplomatas, ilgametis Lietuvos Įgaliotas Ministras Prancūzijai, buvo vokiečių Gestapo suimtas, ir dingo be pėdsako. Pastaruoju laiku (birželio pradžioje), kaip praneša po žemio žinių šaltis, P. Klimas esąs atgabentas į Kauną, kur jis esąs giminių prižiurimas. Jo sveikata esanti palaužta; jis visada buvo lieknas, o dabar nacių kalėjime netekęs apie 50 svarų svorio.

2. Nauja knyga ispanų kalboje apie Lietuvą. Didelė-argentiniečių leidykla, Editorial Moly, išleido ispanų kalba 480 puslapių knygą apie Lietuvą su 46 iliustracijų puslapiais, dviem žemėlapiams, spalvotais viršeliais. Tai Casimiro Verax parašytas Lituania entre Fuego Cruzado — Lietuva kryžminėje ugnyje, Buenos Aires 1944, kaina 5 argentinieški pesai.

Ispaniškai tokia knyga apie Lietuvą yra vienintelė. Pirmoje jos dalyje suglaustai, bet pagrįdinai aptasakojamas lietuvių tautos istorinis likimas, kovos del nepriklausomybės, Vilniaus ir Klaipėdos problemos ir laisvo gyvenimo pažanga visose srityse, ypač kultūrinėje.

Su visų srovinių žmonėmis jeigu jie tokio darbo norėtų ir mano bendradarbiavimo. Gaila; kad mūsų sroviniai politikieriai svetimų vėjų ir idėjų blaškomi gyvena srovinė antipatijoj ir politinė anarhijoj. Aš paskui čio; ji mano širdžiai perdaug brangi. Aš jos nemainysiu ant komunistiškos ar fašistiškos; bet aš galiu santikiuosi ir bendrai del labo mūsų tautos dirbti

Antroje dalyje (135-441 psl.) labai išsamiai nušviestos bolševikų ir nacių okupacijų padarytos skriaudos Lietuvai, pasipriešinimas okupantams ir pastangos atgauti nepriklausomybę. Veikalas pabaigoje rašoma apie lietuvių ateities viltis apie didžiųjų valstybininkų idealizmą ir Atlanti Carterį. Paminėtos Amerikos lietuvių ir kitų Lietuvos draugų pastangos šios šalies laisvei ir nepriklausomybei. Kaip autorius įžangoje pabrėžia, šios knygos tikslas atskleisti Pietų Amerikoje mažai pažįstamos Lietuvos veidą prispaudos kančiose ir laisvės laimėjimuose; duoti tautos praeities, jos kultūros, jos kovų, ir troškinių sintetinę apžvalgą.

Autorius idėjo ne tik daug darbo ir širdies, bet rėmėsi ir savo betarpiškais pergyvenimais ir pirmajiais dokumentais. Jis tautų nerušiavo į geras ir blogas, bet faktas, dažnai Lietuvos priešams nemalonius, iškėlė objektingai. Taip pat bešališkai pavaizdavo ir vidinį šalies gyvenimą.

Kai šiame tragingame kare Lietuva tikra prasme pateko į kryžminę ugnį, kai jos žmonės desimtimis tukstančių žiauriai išblaškyti po svetimus kraštus, laisvas teisingas žodis apie tautos kančias, jos tradicijas ir troškimus yra ypač reikalingas. Pietų ir Centro Amerikos valstybės, priklausydamos prie Jungtinių Tautų, be abėjo turės didelį svorį busimoje taikos konferencijoje, kur bus sprendžiamas ir Lietuvos likimas. Iki šiol betgi neturėjome jokios mažiaušios knygelės apie Lietuvą ispanų kalba. Dabar šis trukumas yra pašalintas. C. Verax'o išse-

miamas veikalas supažindina su ispaniškai kalbantį su Lietuvos problemomis, dūns simpatijų mūsų tautai prisidės prie mūsų brolių laisvės jimo. Jis yra labai gvyai ir nancianai parašytas, nes patikslų komentuos. Jame laisvai džia ir išsamiama atpaš abiejų okupantų Lietuvai rytos skriaudos, tiksliai dintas bolševikų suvaidinamas "plebescitas" ir mai atremtos rusų preten strateginiais sumetimais. pati dokumentuoti vokiečių kolonizaciniai priešinimas abiems okupantams. Netenka abejoti, kad šis tualus veikalas turės didelę siseikimo.

Lituania entre Fuego do gražiai išleista ir iliustruota. Jau vien per tinkamai parinktas ir sidoms iliustracijas, skaitytojos ir jos originaline kultūra ir chronologija, kuri bus Lietuvos spaudos žmoniems Lietuvos klausimais. Knygas lietuvis gali tik pasidžiaugti šio naudingo veikalas mu.

Mokslo Kampelis

MEDIS — Medžiai yra augalai, kurie yra neapskaičiuojamai svarbūs žmonijos gyvenime. Be jų būtų tiesiog neįmanoma gyvenime apsieit. Amerika yra turtinga medžio giriomis, bet jei tokis medžio suvartojimas, kaip dabar, tęsis dar per 25 metus, tai lentinio — materijalinio medžio mažai beliks šioje šalyje. Lentinio medžio kasmet pagaminama apie 50 milijardų pėdų, už septynis šimtus milijonų dolerių vertės. Metinis medžių iškirtimas, yra apskaičiuojamas tris syk didesnis, negu jo priaugimas. Todėl gero medžio materijolas eina kasmet mažyn, ir jo kaina kyla. Raštai ir lentos, namų statymui yra paprastai vartojami pušų, eglių, skroblių, kurie yra paprastai vadinami "visad žaliuojanti," (ever greens). Namų rakandams, rankiams, bažnyčioms daryti yra vartomas kietas medis, kaip tai: ažuolas, uosis, kaštanas, klevas, valaskas medis, carya, ir beržas. Giriuose įrengiamas lentpjūvės, kur darbininkai kerta medžius, o mašinos priuošia medžius jų naudojimui. Dauge-ly vietų medžiai yra kertami mašinomis, naujovisku budu, tik darbininkai kirviais nugenėja šakas, ir priuošia pjovykloms. Tas darbas paprastai atliekama

žiemos metu, nes rogėmis lengviaus medžių kalades pristatyti į paskirtą vietą prie lentpjūvių, arba gelžkelių. Kiti medžiai plukdomi upėmis, kurios teka per girias. Lentpjūvėse medžiai išpjaujami į lentas, rąstus ir visokią statymui namų medžiagą, paskui išdžiovinama, kad medis nesusitrauktų, nesusprogtų pastatuose. Medžio džiovinimo procesas, kartais buna atvirame ore, kartais apšildomose vietose. Medis yra suvartojamas tukstančiuose įvairių formų namuose, dirbtuvėse, mainose ir komercijoje. Didelis kiekis medžio yra sutrinamas į miltus kasmet, darymui popieros. Medis taipgi yra vartojamas kurui, taipgi medžio zievė yra vartojama bdos adpirbimui. Iš medžių taipgi gaunama smala, komponija, terpetinas ir visokie kiti kemikalai. Medžio medžiaga yra taip didžiai svarbi namų ir industrijos tautos gyvenime, kad šalis turėtų imtis įvairių priemonių medžiui taupyti. Rukoriai turėtų būti aštriai baudižiami, kurie del stokos atsargumo, numeta degančius degtukus, arba cigarečių galus, tuomi padaro milijoninius nuostolius, padegdami gerias.

Bijs

BIZNIS - POLITIKA - SPORTAS

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PROGOS

Webb, rašytoja, vienoje knygoje užvardintą: "The Iron Arrow" (Aukštinė Strėlė) žymi komplimentą tėvui, nupiešdama jį kaip Joną Arden, kurs degiojo lėmpas ir stropiai dardindamas jo neužgesytą, bet višnių naktį, gatvėse žyjančius žmonėms.

Šių lėmpų degiotųjų ir stropų galima būtų priskaičiuoti karui kapelionus — gydytojus, slauges, kuro tragiškoje karo valandų palaiko degančias tikėjimo lėmpas, sužeistuose, ašarojančiuose, beviltiškuose, iš karo lauke kareiviuose. Kasaulis kada tuos supras kamai įvertins tuos heroiškus žyjančius "lėmpų degiotus"?

Šių lėmpų degiotųjų galima priskaičiuoti taipgi ir tuos dirbančius kunigus, misionierius, ligoninių gydytojus, laikraščių leidėjus, politikus, mokytojus ir visus, kurie vienokiu, ar kitokiu būdu užlieja tikėjimo, vilties, šilumos žmonių širdis gatvėse. Mes galime žyjančius ir suprast kiekvieną žmogų esant, kaip atskirą žmogų. To miesto, ar jis bus didelis, ar mažesnis, proto, širdies, gatvės gali būti gerai apšviesti, šviesios; jėga gali pasiekti gražių, kilnių minčių, svajonių, pastatų, arba jos gali būti šviesios, dvokiančios paviršiu, kerštu šiuoklynas — dumpa; nepriklauso nuo kiekvieno atžmogaus liuosos ir geros širdies, kokioje padėty kas nori būti ir širdies miestą laisvą.

Šių skaitau, kaip vienas žmogus rašytojas, laikraštinkas apie savę, jog jis, budardar vaiku, jausdavęs su savimi senos mados gatvės lėmpų degiotųjų ir svajonių užaugęs — pats būti lėmpų degiotųjų ir svajonių. Jis tada savo vaikis — protu pats sau įsivaizdindamas kaip būtų liudna ir nyku gatvėje, jei gatvėse nebūtų lėmpų, nebūtų kam jų uždegti. Naktį, eidamas gatvę, garsu suklypt, sužeist. Arba gatvėse gatvėse būtų gerai apšviesti visokiom kalptom, plėšimais ir užpildinėti žmonės. Tada — sako anas rašytojas, — šio pageidauti svajonė išsišviesinti, nes budamas laikraštinkas — rašytojas, jis uždega žmonių proto ir širdies lėmpas, kurie jo rašinius skaidrodams jų protuose ir širdyse lėmpas, jis sušildo eną, drašą žengti pirmyn — pakelta aukštyn galva ir išsivien pri kilnesnių, aukštesnių žmonių.

Šių taipgi nepamirštu ir tu, uždegė mano protė ir širdis. Jame laisvą; pradėjus ir einant pirmo taku; tai yra savo tėvotina, mokytojus ir draugus. Ką mes darytume jei nešėviku suvaizdindamas plebesitas" ir širdies kelią per tamsias gyvenimio remiantis vadinamąsias rašytojas.

Šių kaip kalbantį apie problemas, atjų mūsų bylos, ra labai gyvai ir rašytas, nes patį semiamai atpaštantų Lietuva, audos, tiksliai ir šėviku suvaizdindamas plebesitas" ir širdies kelią per tamsias gyvenimio remiantis vadinamąsias rašytojas.

Šių kaip kalbantį apie problemas, atjų mūsų bylos, ra labai gyvai ir rašytas, nes patį semiamai atpaštantų Lietuva, audos, tiksliai ir šėviku suvaizdindamas plebesitas" ir širdies kelią per tamsias gyvenimio remiantis vadinamąsias rašytojas.

Šių kaip kalbantį apie problemas, atjų mūsų bylos, ra labai gyvai ir rašytas, nes patį semiamai atpaštantų Lietuva, audos, tiksliai ir šėviku suvaizdindamas plebesitas" ir širdies kelią per tamsias gyvenimio remiantis vadinamąsias rašytojas.

Šių kaip kalbantį apie problemas, atjų mūsų bylos, ra labai gyvai ir rašytas, nes patį semiamai atpaštantų Lietuva, audos, tiksliai ir šėviku suvaizdindamas plebesitas" ir širdies kelią per tamsias gyvenimio remiantis vadinamąsias rašytojas.

Šių kaip kalbantį apie problemas, atjų mūsų bylos, ra labai gyvai ir rašytas, nes patį semiamai atpaštantų Lietuva, audos, tiksliai ir šėviku suvaizdindamas plebesitas" ir širdies kelią per tamsias gyvenimio remiantis vadinamąsias rašytojas.

Labai teisingai ir įspūdingai pasakyta!

Mano, kaip dar vaiko svajonė budavo, kad užaugęs galėčiau būti liaudies mokytoju ir kad galėčiau išmokinti kuodaugiausia žmonių skaityti ir rašyti. Mano tokia vaikiška svajonė tikrenbėje neišsipildė, nes nebuvo progos likti mokytoju ir dirbti mokykloje. Bet dalinai mano buvusi svajonė lieka patenkinta bendradarbiaujant, rašant į laikraščius, nes žinau, kad kas nors šiuos mano rašinius, pašnekas paskaito ir tuomi jo-jos prote širdy užsidega lėmputė, kuri sušildo entuziazmą sukelia norą siekti ką nors geresnio, aukštesnio. Toji mintis sušildo ir mano entuziazmą ir teikia išvermės toliaus šį rašimo darbą tęsti.

Laikraščiai yra tais svarbiais įrankiais, per kuriuos mes galime vieni su kitais pasikalbėti, pasidalyti mintimis ir uždegti vieni kitų protuose ir širdyse tas lėmpas ir jomis apšviesti savo dvasinio miesto gatves, kad jas palaikius svariomis nuo visokių šukščių, kad jose negalėtų slėptis vagiliai, plėšikai, kuriais yra visokie blogi įpročiai.

Tad rupinkimės, kad kiekvieno iš mus proto širdies gatvės būtų gerai apšviestos. Patys tuomi rupinkimės, nelaukdami, kad kas kitas mūsų proto ir širdies lėmpas uždegtų. Stengkimės tas lėmpas visad laikyti pilnas Dievo, artimo ir tėvynės meilės aliejumi ir žiurėkim, kad jos visad mumyse šviesiai degytų. Laikydami savo proto ir širdies lėmpas visad šviesiai degančias, mes mokėsime tinkamai panaudoti progą, kuomet su ja susitiksimė; ar tai ji bus atgavimo laisvės mus tautai; ar tai bus progą pakilti aukščiau kitoje kurioje gyvenimo srytyje. Nebukime tušiomis lėmpomis, arba alkoholio pripiltomis skardinėmis; nes tuomi nieko gero neatsieksime. S. Bugnaitis

ZMONES IR DEDE SAMAS SUSITARE VEIKIA PRIEŠ INFILIACIJOS ISIGALEJIMA

NAMINIS FRONTAS

Pusės milijono karių žmonos Bus Pagelbėta

Pusės milijono karių žmonių su kudiškais, tikimaisi, bus aprūpyti ateinančios 12 mėn. sulig motinų ir kudiškių skubaus reikalo programa, kuriam Kongresas \$42,800,000 paskyrė, sakė Katherine F. Lenroot, Children's Bureau, U. S. Department of Labor viršininkė.

Pi pridėjo, kad daugiau 40,000 atsitikimų užtvirtinti kiekvienas mėnesis. Nuo pradžios programo Kovo, 1943 m., per gegužėm. šių

metų, daugiau negu 355,000 motinų ir kudiškių valdžios pagelbėti.

Lėktuvų kadetų žmonos pirmu kartu turi pagelbos progą lygų šeimynomis vyrų keturių pagrindinių laipsnių kariuomenės, laivyno, laivyno kareivių korpuso, ir pajurio sargybos.

Pinių įteikta valstybės sveikatos agenturoms aprūpinti medicališką, slaugių ir ligoninių priežiūrą, karių žmonoms prieš gimdymą, gimstant ir sekančius

šešius mėnesius, ir kudiškiui per pirmą mėtą.

Birželio Mėnesį 8,049 Lėktuvai Padirbta

Birželio mėn. pastatyta 8,049 lėktuvų; 9.5 procentų nupuola, tuomi skiriasi nuo gegužio mėn. pristatymo. Priežastis mažesnio skaitliaus yra del sumažinto darbo tą mėnesį, ir iš dalies 3 dirbuvės mažesnių rušių lėktuvų kurios negalėjo išpildyti užsakymus del nepaprastų aplinkybių, raportavo Aircraft Production Board.

Lend-Lease Maisto Daugumas Eina Britanijai ir Sovietams

Leo T. Crowley, Foreign Economic Administratorius, raportavo lend-lease maisto jungtinių valstybių žmonėms sąjungininkų tautų per pirmus 5 mėn. 1944 m.

Raporto dalis paduota:

"Mes ir toliau pristatome apie 10 procentų Britų pareikalavimo" sakė Crowley, "Britai pakėlė savo vidaus gamybą nuo 40 procentų prieš karinių kiekių iki 70 procentų jų bendrų vartojamų kiekių. Jie taipgi gauna apie 20 procentų iš savo viešpatybių, kolonijų ir kitų draugiškių tautų, išskyrus Jungtinės Amerikos Valstybės. Musų išsiųstas valgis sovietams jiems pagelbėjo atskaičiuoti prieš išiekvotus derlingus laukus.

"Maisto plaukimas nebuvo vienoje pakraipoj. Apie 95 procentų maisto reikalinga musų kareiviams pietų ir pietvakarių Pacifike buvo suteikta Australijos ir New Zealand. Šį mėtą gauname apie 1,500,000,000 svarų iš Australijos ir didžiai padaugin-tas kiekių New Zealand. Apie 20 procentų valgio suvartota musų kareivių Anglijoje yra įteikta Britų."

Patvirtina Gamybą Daugiau Naujų Elektrikų Lygintuvų

Cia turime kiek linksmų žinių šeiminkėms, kurios nekantraudamos laukė elektrikių lygintuvų; War Production Board praneša, kad paskirta kvota 421,500 elektrikių lygintuvų gamybai Ontario, Calif., gamintojui. Kas sudaro WPB suteikė kvotą leidimą 1944 metams gaminti 2,000,000 lygintuvus, kas yra didokas kiekis.

Nors Ontario, Calif., yra dar-žo apylinkės II grupėje, kurioje stokojama darbo jėgos, vietinės vyriausybės agentūros nemano, kad lygintuvų gamyba Californijos fabrike bet kuriuo budu trukdytu karo ganybai, kaip pareiškė WPB. Ontario, Calif., fabrikas yra 28-tasis fabrikas, kuriam WPB suteikė kvotą elektrikių lygintuvų gamybai.

Birželio Kvota Keleiviniams Automobiliams Žema

Keleiviniams automobiliams turima kvota birželio mėnesiui rodo mažiausius išteklius nuo pat karo pradžios.

Birželiui paskirta 9,000 automobilių, su 2,350 rezerve papildomai apylinkėms, ir 1,260 kaip tautiniai rezervai.

Šitie rezervai yra nustatyti patenkinti ypatingai svarbius reikalavimus, kuomet kvota bus išnaudota. Pavyzdžiui, jeigu kvota išsisėmė, gi kuriam nors daktarui būtina prireikė automobilio, kadangi kitaip jis negali pasiekti savo klientų, tai jis gali gauti automobilį iš likusių rezervų.

KARO NAMŲ BUS DAUGIAU PASTATYTA

Namų statymo apribotas programos buvo pareikštas War Production Board ir National Housing Agenturos, del palengvinimo namų trukumos gyventojams vietos karo išdirbytėse. Dabar numatyta naujo programos pradinis statymas kelių tūkstančių gyvenimui patalpų per liekamą laiką šio meto ir apie 25,000 dalių katvirdalį per 1945m.

DIENOS STOVYKLŲ SKAICIUS AUGA

Vaikams dienos stovyklos kaip vietinis užsiėmimas ir publikos lėšomis padengtas, šią vasarą šalyje auga ir kovoja jaunuo menės nusikaltimus taipgi palaiko moteris karo svarbiuo se darbuose, raportuoja Office of Community War Services.

KAINŲ SUMANYMAS DEL MAŠININIŲ ĮRANKIŲ

William L. Clayton, Surplus War Property administratorius

pranešė kainų sumanyimą del valdžios perteklių vartotų mašinių įrankių.

Tikslas yra nustatyti vertę ir per tą perteklių skubiai gražinti išdirbystei kuris sudarys pokarinių darbų ir sustiprins šalies įėjais ir turtus, ir tuo pačiu valdžia atgaus kiek nors įdėto kapitalo.

Jumoriškai.

PATYRIMO BALSAS

Jonukas parėjo namon iš Aukštesnės Mokyklos su naujai įgytu mokslo faktu. "Žinai, tėvai, jis sakė su išdidumu, "jie sako, jog popiera gali būti naudojama palaikyti žmogų šiltai." "Tas tiesa, sunau," atsakė tėvas. "Aš turėjau mirtigčių, del kurio prakaitavau per 20 metų."

NE TAVO BIZNIS

Italas vaisių pardavėjas stovėjo prieš teisėją del pilietystės. Viskas ėjo gerai, iki vyras sėdintis prie stalo nepaklausė, "Kiek yra valstijų Unijoj?" "Klausyk, gerbiamasai," sakė aplikantas. "Jūs žinote savo biznesą. Aš žinau savo. Jūs klausiate kiek valstijų yra Unijoj. Aš klausiu jusų, kiek bananų išviso yra ant šakos?"

LAIKĄ GAISINA

Henry Kaiseris garsus laivų statytojas, turėjo susitaręs už-eiti pas Washingtono valdininkų grupę. Ateidamas 30 minučių pervėlai, jisai atsiprašė, sakydamas, kad turėjo laukti per pusvalandį samdomo automobiliaus.

"Pusę valandos!" nusistebėjo vienas valdininkas. "Kodel nepasistatė vieną!"

TRUMPIAUSIAS KARO PRANESIMAS

Gal trumpiausias karo pranešimas visuose rekorduose yra Julijaus Caesaro, "Veni, Vidi, Vici" (atėjau, mačiau, pergalėjau). Bet rusas padarė geresnį. Lapkričio 5-tą, 1794 metais, generolas Suvorovas galį gale pergalėjo fortus Pragoje, Varšuvos priemiesty ir paėmė Lenkijos sostinę. Jisai namon pasiuntė šita žinią: "Valio! Praga!" - Carina Katarina 11, norėdama pasižymėt už jį geriau, atsakė su sveikinimo ir pakėlimo į aukštą vietą pranešimu: "Bravo! Marsale!"

JO DARBAS

Darbdavis, radęs vaikę užsiėmimo, užklausk: "Ar tau raštininkas nesakė, ką tu turi šiandien po pietų veikti?" "Taip, pone," atsakė vaikas; "jis liepė jį prikelti, kada pamatysiu poną pareinant."

DYKAI PAGALBA NUO REUMATIZMO

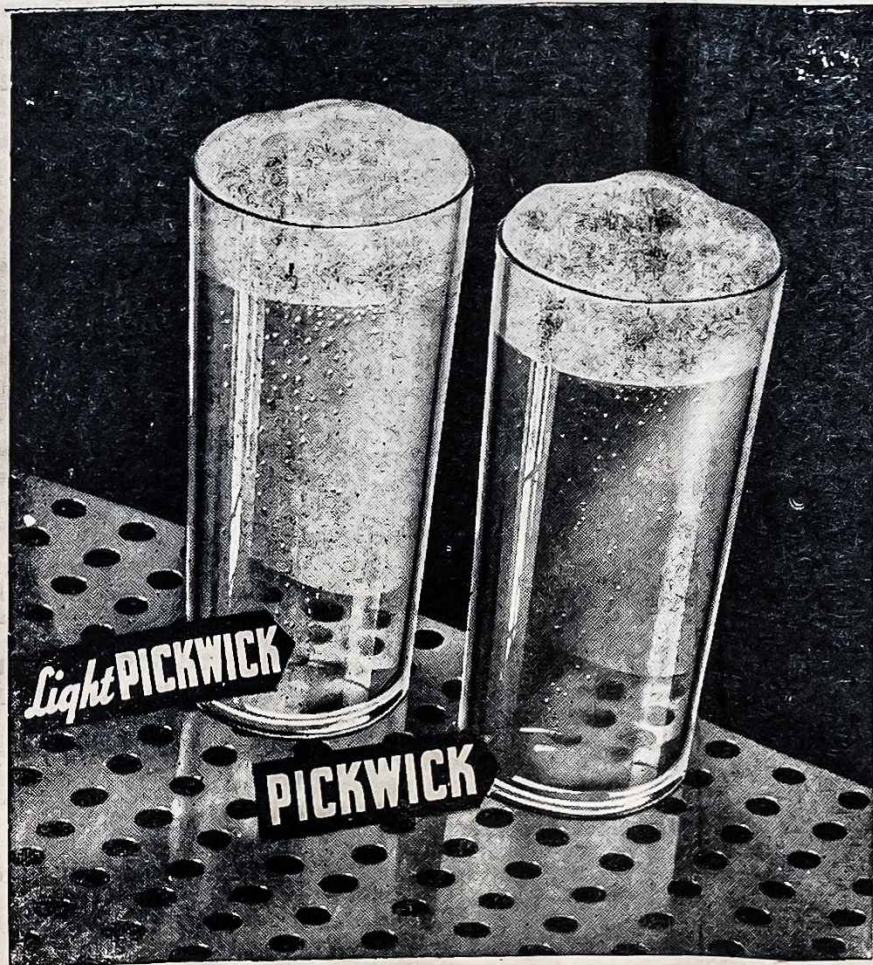
Jei kenčiate kono skausmus; jei sąnariai jausūs; jei užėina skausmai oro pervaluose, patariam jums bandyti ROSSE Tabas be mokesčio ir obligacijų. Naudojamos tūkstančių per virš dvidešimt metų, gavimui greite paluosavimo skausmų, Reumatizmo, Artrito, ir Neuritid.

DYKAI Šio Laikraščio Skaitytojams

Jelgu niekad nenaudojote ROSSE Tabas, pradom jus BANDYT juos — išbandykite musų kaštu. Pasijusime jums pilno dydžio pakelį — sušudokite 34 tabletes DYKAI. Jel neduos greite paluosavimo nuo skausmo ir jus bus nepatenkinti pasiskėmėms ir to pakelio žema kaina, gražinkit neušaudotą dalį, ir jums nieko nekautuos. Nesųpkit pinigų, tik savo vardą ir adresą.

ROSSE PRODUCTS CO.

DEPT. X - 2
7708 W. Farwell Ave. Chicago, Ill.

PICKWICK

Vardas, kurį atmeta tie, kurių pasirinkimas yra "ALE that is ALE"

TRADEMARK REGISTERED
BREWED BY HAPFENRUEFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

DISTRIBUTOR
KENMORE PRODUCTS CO.
21 BRIDGE STREET, WORCESTER, MASS.

10¢

Worcesterio Naujienos

BAIKIME PETICIJAS

Parašų rinkimas ant petičijų už Lietuvos nepriklausomybę kaip kuriose kolonijose atliktas su labai geru pasizymėjimu, kaip kur tik paviršutiniai nekuri apgrai bė kelis šimtus balsų ir liovėsi dirba.

Gerbiame! Imkites darbo išnaudo! Lietuva atsidurę pražuties pavojuje — jau grėsia bolševikų išnaikinimas, ir Lietuvos žmonės šiandien tik į mus Amerikiečius žiuri tikėdami pagalbos rankos.

Tarp kitų savo dirbamų darbų ir dedamų pastangų užtarti Lietuvą, skaitykime labai svarbiu šių petičijų įteikimą Prezidentui Rooseveltui. Petičijos prašo Roosevelto užtarti Lietuvos nepriklausomybę, neleidžiant Rusams ją pavergti.

Lietuva yra visų: ir katalikų, ir kunigų, ir tautininkų ir jų veikėjų, ir sandariečių, ir pagaliau socialistų — visi reikią savo susirupinimą, savo nerimą kad bol-

ševikai Lietuvą baigia išnaudo pavergti.

Parašus Prezidentui nuveš Lietuvių Kareivių Motinos dēvinčios po kelias mėlynas žvaigždutes arba po auksinę žvaigždutę. Tokią delegaciją Prezidentas negalės atsakyti priimti.

Petičijų vežimas atsibus sekantį mėnesį — spalį pabaigoje.

Kolonijos prašomos tuojau sudaryti dvi-tris Lietuvos kareivių motinas kelionei į Washingtoną.

Baikit petičijas rinkti, kurie turit liuosas blankas skubiai gaukit ant jų parašus, ir norintieji daugiau petičijų tuoj rašykite: LVS CENTRAS

6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

Blankas del parašų po petičijomis galima gauti Amerikos Lietuvis raštinėje. Prašome visų kurie tam reikale gali pasidaruoti, užėiti ir pasiimti.

Aušros Vartų Parapija, Worcester, Mass.

Šios parapijos metinė vakariėnė įvyks parapijos salėje sekmadienį, rugs. 10 d. Parapijos vakariėnė, tai proga parapijiečiams ir kitiems susieiti sykiu ir draugiškoje nuotaikoje linksmai praleisti vakarą. Kasmet vakariėnė puikiai pasisekdavo. Taip ir šiais metais bus pasekminga nes viskas yra gražiai surengta ir valgis, nežiurint dabartinių suvaržymų, bus labai skanus.

Taip tvirtina ponias Antanina Vaškelevičienė, kuri yra vyriausiąsias vireja. Jai daug pagalbos duoda ponias Antanina Sinkveičienė ir panelė Elzbieta Kaluinaitė. Narės iš Moterų Socialio Draugijos, Aušros Vartų Draugijos ir Sodalicijos atlieka kitus mažesnius bet svarbus darbus. Iš vyrų daug darbuojasi Juozas Glavickas, parapijos Federacijos skyriaus pirmininkas, Petras Kosulis, Mykolas Nedzveckas, Bernardas Tamulevičius, Juozas Matačinskas, Adolfas Tamulevičius, Viktoras

Sviklas, Vladas Paleckas, ir Jonas Stradan. Visi stropiai dirba vadovybėje Klebono kun. Vasio.

Programą sudarys ir išpildys sekantieji svečiai: kun. Pranciškus Juras iš Lawrence, prof. Antanas Vaičiulaitis iš Marijanolio Kolegijos, Margarita Grybaitė iš Cambridge, soprano solistė, Povylas Šakas, tenoras kurs vargoninkauja lietuvių parapijoj Lawrence ir vietinis vargoninkas Vincas Burdulis. Taip pat žada atvykti miesto majoras ir kiti miesto ponai.

Klebonas kun. Vasys nuoširdžiai kviečia parapijiečius ir visus apylinkės Lietuvis dalyvauti šiame metiniame parapijos parengime. Ne vienas atsilankęs nesigailės, nes galės pasidžiaugti skaniais ir gardžiais užkandžiais ir įdomia programa.

WORCESTERIO MARGUMYNAI

Pereitą šeštadienį, Šv Kazimiero bažnyčioj, susitaukė Jonas Blaveckas su Jennie Jakubauskaite, Adomo ir Aleksandros "Jakubauskų dukrele. Ponas Antanas Žemaitis, su savo žmona, ponios Jakubauskienės sesuo, buvo atvykę iš New Britain, Conn. Vestuvių pokylis buvo Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje. Svečių buvo virš pora šimtų.

Pereitą sekmadienį, gražiam p. J. Petrusevičių automobiliu buvome nuvykę į Thompsonville, Conn. aplankyti sergantį gimintį p. K. Pučinską. Progai pasitaikius, aplankėme ir kitus pažįstamus, p. Jatkevičius, Miglinus, Lakstučius. Mili-jono parašų rinkėjas Thompsonville apylinkėje, Jonas Jackevičius, užsirašė "Amerikos Lietuvių" metams.

DAUG SVEČIŲ IŠ TOLI DALYVAVO AMERIKOS LIETUVIO PIKNIKE

Sekmadienį, rugsėjo 3-čią dieną, Jurgio Babrausko gioroj, įvyko seniai lauktas "Amerikos Lietuvis" metinis piknikas. Pasitaikė labai gražus, malonus oras, todėl ir neatsižvelgiant į susisiekimo sunkumus, atsilaukė apie 600 žmonių ne tik iš Worcesterio, bet iš tolimų miestų, ir artimesnių kaimečių.

Antanas Janušionis buvo programos perstatytojas. Kalbėjo miesto mayoras William Bennett; Juozas Gutauskas iš Baltimore, Md; Pranas Venys, iš Brooklyn, N.Y.; Ambraziejus Blaszys, Worcester, Mass.; Gabrielius Kyba, "Amerikos Lietuvis" leidėjas.

Programą pavairino Jurgis Pertika, iš Philadelphia, Pa., kurs svečiuojasi pas savo dukterį ponį Richards, jau kelintas menuo. Dvi gražios mergaitės, Elena Šilinskaitė ir Kristina Bačkuskaitė artistiška pašoko ir padainavo "Kaipgi Gražus, Gražus, Rutelių Darželis." Programas patiko visiems kurie dalyvavo piknike.

Tarpe žymių svečių buvo patėmyta: Kazimieras Džiaugys, iš New Haven, Conn.; Juozas ir ponias Gutauskai iš Baltimore, Md; Pranas ir ponias Naunik iš

Vlado ir Viktės Barisų sunus, Vladas Barysas, atsižymėjęs leitenantas lakunas, už drasų skraidymą padangėse apdovanotas medaliais.

Žinomas artistas — juokdarys ir klubo sekretorius Jonas Emkus rugsėjo 4-tą dieną minėjo savo 40-tų metų gimtadienį.

Pas Antaną Krapavicką, 83 Penn alėjos, lankėsi giminitis Burbulis su draugu, iš Hartford, Conn., Darbo Dienos šventėje. Nors dar jauni, bet įdomavo apie Worcesterio lietuvių gyvenimą.

Pas Vincą Kielą ir ponus Česnus, per Darbo Dienos šventę buvo atvykę viešnios iš Gardnerio — Benedikta (Endžiuliuotė) Vaitekienė ir Alice Weis.

JUOZAS KRASINCKAS

KAS GIRDĖTI?

Juozas Zaparackas, Alecko ir Margarietos Čirų žentas, parvyko namon pas savo žmoną Eleną ir šeimyną atostogoms. Jisai gavo dešimtis dienų liuoslaikio nuo savo karinės tarnybos transportacijos skyriuje, prie J.V. Armijos. Jisai pirmą kartą susipažino su savo suneliu, Juozuku.

Vytautas Tankevičius, kurs yra mechanikas prie orlaiviu, J.V. Laivyne dabar parvyko del 12 dienų atostogų pas savo motiną Katariną Tankevičienę, 68 Perry alėjos. Čia Worcesterį, jisai aplankė savo visas gimines

Great Neck, L.I.; Adolfas Pertika, iš New York, N.Y.; Algirdas Timinskas, iš Brockton, Mass.; Elena Mačionis, Gardner, Mass.; Charles Areska, Spencer, Mass.; Pranas Rukšnaitis ir ponias, iš Auburn, Mass.; A. Zikių šeimyna, iš Hamden, Conn.; inž. B.F. Šimokaitis, Fitchburg, Mass.; Elena, Jonas Čeniai, su sunumi sugyryžė iš Norfolk, Virginia; p. Antanas ir ponias Zemaitaičiai iš New Britain, Conn.; daktaras Pranas ir ponias Vaikšnoriai, iš Worcester, Mass.; taipgi daug kitų vietinių biznierių ir profesjonalių.

Amerikos Lietuvis piknikas pasisekė ir delto kad sekantieji veikėjai prisidėjo su darbu: Antanas Dailyda Adomas Kašėta, Uršulė Dapkunienė, Margarieta Žilinskienė, Vincanta Kielienė, Alekas Žilinskas, Juozas Augustinavičius, Jurgis Augustinavičius, Antanas Jakutis, Birutė Valinčiūtė, Marijona Pakartaitė, Kazys Lepika, Ieva Danilienė, Elena Sviklienė, Albinas Adomaitis, M. Jakutienė, Vac-las Barysas, Edwin ir Jimmie Richards, Robertas Jakutis, Katarina Jakutis, Elena Šilinskaitė, Kristina Bačkuskaitė, Jonas ir ponias Degesiunai, Antanas Jakutis, Jr.

ir draugus. Jisai parvyko orlaiviu ir sugryžo orlaiviu į San Diego, Californiją, kur yra jo stovykla.

Seržantas Pranas Baris, tarnauja J.V. Armijoj kaipo mekanikas ir dabar randasi New Guinea. Serž P. Baris yra Pr. ir ponios Barių unus, Rochdale, Mass. Seržantas Pranas Barys baigė Amatų Mokyklą, 6 metų kursą ir Fitchburg Kolegiją. Jis buvo mokytojas prieš įstojimą karinėm tarnybon.

Laikė Darbo Dienos švenčių, Juozas Kraučialis su savo šeimyna lankėsi pas Antaną ir poniją Kraučialus, 10 Sterling gatvės Jie visi dalyvavo "Amerikos Lietuvis" piknike.

Metinis Piknikas

Sandaros 16-tos kuopos metinis piknikas įvyks rugsėjo 17-tą dieną, 1944 metais, tuojaus po 12-tos valandos po-pietų, Babrausko pavilijone, Leicester, Mass. Aušrelės choras, muziko J. Dirvelio vadovaujamas ir Moterų Socialjalo klubo choras, vadovaujamas Marijonos Meškienės dainuos. Kalbės adv. Kazys Kalinauskas iš Boston, Mass. ir Sandaros 7-mo apskrício pirmininkas K. Jurgelionas iš Montello, Mass. Griež geras orkestras šokiams, bus gardžių valgių ir skanių gėrymų. Bus įvairių žaislų. Kviečia visus apylinkės lietuvis atsilankyti.

Moterų Klubo Mėnesinis Susirinkimas

Moterų Socialjalo klubo mėnesinis susirinkimas bus rugsėjo 12-tą dieną, Lietuvių Ukėšų Klubo žemutinėje svetainėje, 7:30 valandą vakare. Bus tarp kitų reikalų svarstoma apie surengimą Moterų Klubo metinės vakariėnės, kuri įvyks spalio mėnesį. Narės raginamos ateiti į susirinkimą ir sykiu pasitart apie draugijos reikalus.

M.Z.V.

Padėkite Savo Šamatos Pinigus Bankon

UZMOKEKITE ČEKIAIS

Daug žmonių—net ir tie, kurie uždirba gerai pinigų karo darbuose—sako mums, kad yra sunku sutaupti RANDOS, APDRAUDOS ir TAKSŲ pinigus savo kišenyse.

Kodel nepadėti bankon dalį savo uždarbio kas savaitę ir užmokėti šias ir kitas sąskaitas čekiais

Jusų sugryžes iškeistas čekis yra legališka kvita ir labai svarbus šiose dienose, kada reikia išduoti atskaitą Vyriausybei.

Paklauskite bile žmogaus prie langelio apie atidarymą čekių sąskaitos —

Tai NĖRA Brangū

Worcester County Trust Company
WORCESTER 448 Main St. 314 Main St. 18 Pleasant St.
77 Pearl Street (Customer Parking) 1000 Main St. (Central)
FITCHBURG SPENCER NORTH BROOKFIELD
Member Federal Reserve System Member Federal Deposit Insurance Corp.

ANT RANDOS

TYKI, RAMI VIETA

Šešių kambarių tenementas, ant 3-čio, su visais vėliausios mados įrengimais; dideli kambariai, visą dieną saulė; netoli lietuvių bažnyčios ir American Steel and Wire kompanijos. Kreipkitės, 31 Fairfax Rd., Worcester, Mass., ant pirmo aukšto.

TAISYKITE SAVO

NAMUS

Elektros Vielių ir Medžiagų Dabar Galima Gauti!

ELEKTRIKOS VALSTIJOS
PATAISYMAI IR IVEDIMAI LEIDIMAS

ADOLFAS W. LIBERIS
44 WINDHAM ST. - Tel. 2-3031
Worcester 4, Mass.

CHARRON RADIO CO.

ELECTRINIAI Radio Pelel Piana! PILNAS Naminių Rakandų Pasirinkimas
20 Trumbull Street
Worcester, Mass.

VICTOR PRATT

Lietuvis Generalis KONTRAKTORIUS Atliekam Visokius darbus Dažytojas - Painteris IS VIDAUS IR LAUKO
Tel. 5-5715 ir 4-0661
27 Grand St., Worcester, Mass.
Lic. No. 8035

DABAR TIKTAI ATEJO

Šešios prieš-karinės Singer mašinos Siuvimo mašinos. Priimsim ir senas su nuolaida. Kreipkitės

Singer Sewing Center

561 MAIN ST. TEL. 5-4138
Worcester, Mass.

Pas Vicks Shoe Repairing
13 1/2 VERNON GATVES (Kampas Jefferson)

SKERSAI LIETUVIŲ KLUBO

OFICIALIS SUSIVOKIMAS

TUVI AMERIKOJ DABAR

Kasimir S. Michalicki

15 VERNON STREET Worcester, Mass.

OFISO VALANDOS

2 iki 4 ir 7 iki 8 val.
Išimant Sekm. ir švenč.
TEL. 5-8562

Edward Yanov

PACKAGE STORE

Užlaiko Visokius Apatinius Gėrymus, Lietuvių Tiesioginio Degtin. Vyn. ir Al.

278 MILLBURY GATEWAY

TEL. 3-3411

Sanitary

Shirt Laundry

SANITARIKA MAJORANA SKALBYKLĖ

VALYTOJAI IR DARYTOJAI

Pilnas Skalbimas Patalinimas, prastam ir mārkinimui; uniformas ir viršutinius drabužius; žėnitus daiktus.

MARIJONA PANKAUSKIENE

MARIJONA MAJORANA

Darbas Gwarantuojamas

Atneškite ir Atsiimkite

15 KELLEY SQUARE

WORCESTER, MASSACHUSETTS

Wilben Bottling

P. YESSELBY

Sodės Mėlynybės

19 Taylor St., Worcester

46.907.3

Tel. 4-5222

Ypatingai išdirbame

ALE ir 15 kitokių

LAINER

CLEANSER

GERAS DARBAS

GREITAS PATARNAVIMAS

ZEMOS KAINOS

Dial 5-5222

73 Green

20 METŲ PATYRIMO — PATENKINIMAS UZTIKRINTAS

DABAR DVI ISTAIGOS DEL GERESNIO PATARNAVIMO

THE EYEGLASS SHOP

Nuo 12 iki 5 val. po-pietų
563 MAIN GATVĖS (Kamb. 202)
Salia Loevo's Peli Teatro
TEL. DIAL 6-0459

Nuo 9-tos val. ryto iki 7-tos vakare
10 MILLBURY G-VĖS (Atidaryta Vakare!)
TEL. DIAL 3-9051

VAL J. WADOWSKI — OPTIKIERIAI — JOS. E. WADOWSKI